

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr. 1 óra 1 frt 20 kr.
HIRDETESEK: 8-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

A helyzet megoldása.

— Távirati tudósítások. —

Vajjon a politika is olyan kerek, mint a föld? Mert azt látjuk, hogy az államférfiak, kik következetesen egy irányban haladnak, oda érkeznek vissza, a honnan kiindultak. — Deák Ferenc az ő jogfolytonossági elméletével évek mulva oda ért vissza nemzetével, a honnan kiindult: az alkotmány helyreállításához. És most Wekerle, alig két heti vándorlás után a bécsi Burg-, s a budapesti királyi palota körül, öt követő nemzetével együtt oda látszik visszatérni, honnan együttesen kiindultak: a nemzeti közakarat érvényesítéséhez.

Különös története van ennek a két hétnek. Telve sok szomorú, de sok főlemelő mozzanattal. Mindenesetre bő anyagot nyújt némi viszonyok, emberek és pártok megismeréséhez; fő tanulságával pedig minket igazol, kik kezdet óta hirdettük, hogy erős egyetértéssel és kitartással minden manőveren keresztül lehet törni, s végleges diadalt biztosítani.

E két heti veszteglés nem elveszett idő. Gazdagodtunk tapasztalatokban, s megerősödünk lelkesedésünkben. Mert im, minden jel arra mutat, hogy e kis politikai körforgás az általunk óhajtott módon ér véget, s visszajutunk oda, a hova kiindultunk: győzünk a reakción, s a küzdelem bábérja az új életre támadó Wekerle-kormány homlokát fogja diszítani.

Ugy is illik: a ki vetett, a ki verejtékezett, az arassou.

A tegnapi nap folyamán kapott újabb értesülések és saját tudósítóink táviratai alább következnek.

Szilágyi.

Budapest, jun. 7. (Saj. tud. távirata.)

A szabadelvű párt egy kiváló tagja a következőket jelentette ki levelezőjük előtt:

„Tegnap beszéltem Szilágyi Dezsővel és pedig direkt arról, hogy a jelenlegi válság az ő személyén fordul meg. Amiben nem kételkedtünk egy pillanatig sem, — Szilágyi a leghatározottabban kijelentette, hogy előtte csak egy szempont irányadó, az elv diadala. Minden más szempont az elvi jelentőség mellett háttérbe szorul.

Ebből az álláspontból kiindulva, Szilágyi egyáltalán nem tart igényt az igazságügyi tárczára s ha csak ezen mulik a válság megoldása, akkor Szilágyi szerint már nincs válság.

Csak hogy a válság nem Szilágyin fordul meg. Azon fordul meg, hogy Szilágyi-hoz úgy Wekerle, mint a szabadelvűpárt ragaszkodnak. Wekerle mai audienciájának az a főcélja, hogy a Szilágyi iránt való szolidaritás elől az akadályokat elhárítsa. — A legjobb reményekkel nézünk ez audiencia elé, s reméljük, a király a szabadelvű pártot meg fogja kimélni attól a keserűségtől, amit a Szilágyitól való elválás okozna.

Ez a néhány sor a legfrappansabban jellemzi a helyzetet.

Wekerle tegnapi fogadtatása.

Budapest, junius 7. (Saj. tud. táv.)
Tegnapi táviratomat, melyben jeleztem,

hogy Wekerle Sándor dr. délelőtt 11 órakor kihallgatáson volt a királynál, itt a könyvnyomatosok agyonhallgatták és így kénytelen voltam visszaszívni. Ma azonban arról értesülök, hogy Wekerle tegnap délelőtt 11 órakor tényleg járt a királynál, még pedig szorosán és kizárólag a felmerült személyes differenciák ügyében. A kihallgatás közel félórát tartott s Wekerle a királytól egyenesen minisztértársaihoz hajtatott, akikkel folytatta tanácskozásait.

Mikor lesz a döntés?

Budapest, junius 7. (Saj. tud. táv.)

A „Bud. Corr.” jelenti ma délután 1 óra 20 percz kelettel: Wekerle Sándor miniszterelnök, kit ő Felsége ma délelőtt 10 órakor csaknem két órai kihallgatáson fogadott, folytatja tárgyalásait a szabadelvű párt tagjaival.

Igen valószínű ugyan, hogy a fennforgó miniszterválság tekintetében a döntés még ma, Wekerle miniszterelnöknek másodszer leendő kihallgatása alkalmával megtörténik, de lehetséges az is, hogy a döntés csak a holnapi nap folyamán következik be.

Szilágyi marad.

Budapest, junius 7. (Saj. tud. táv.)

Feladatott d. u. 2 óra 55 pkor.

A helyzet előnyösen javult. Reménylik, hogy az új Wekerle-kabinetben sikerülni fog megtarthatni nemcsak Szilágyi Dezsőt, hanem Csáky Albin grófot is.

A király már jóformán beleegyezett Szi-

rok önnök simondani, mit az ő jelenlétében alig említhettem volna.

Ellácska fülig pirult. Nem értette ugyan teljesen a Jenő s avait, de hát a fiatal lányoknál olyan önkénytelenül történik az a pirulás, hogy nem csak a tudás, de a sejtélem is bitorpírba vonja az arczoskáikat.

— Nem értem önt Szemere ur.

— Engedje, hogy megértessem magam. Talán emlékezni fog még Ella nagysád arra a báira, melyen az a szerencse ért, hogy önnel megismerkedhettem. Akkor egy kórtánc előtti séta alkalmával azt vitatta kegyed, hogy az első látás nem elég ahhoz, hogy két lény egymásba szeressen. En akkor a nők iránti pusztá udvariasságból ellent mondtam az ön állításának és korántsem gyanítottam, hogy amit akkor szinte meg gondolatlanul erősítetek, rövidesen szóról-szóra beteljesül rajtam. A bál után eddig ismeretlen érzés kezdte a szívemet uraini. Eszrevettem, hogy szerelmes vagyok s hogy rabja lettem az ön szép szemeknek.

A pontok azt jelentik, hogy Szemere ur a megkezdett vallomást lélekzetvétel nélkül még soká, igen soká húzta, Ellácska azonban az első szavak után annyira zavarba jött, hogy egy szót sem hallott az egész vallomásból. Nem mintha vártatlanul érte volna a meglepetés, mert hisz már régen sejtette, hogy Jenő szereti, hanem zavarba jött az adandó válasz

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

A meglepetés.

Az ajtón kopogás hallatszik. Ella ijedten ugrik föl a kerevetéről, majd tétovázva megáll. Nem azért nem felel a kopogtatásra, mintha nem hallotta volna, sőt ellenkezőleg, de a mama éppen most távozott hazulról és nem tudja vajjon illik-e az ő távollétében...

Ujból kopogtatnak, mire elszántan kiáltja „szabad”.

Megnyílik az ajtó s azon egy kifogástalan öltözékű uri ember lép be. Szemere Jenő, az Ellácska legrajongóbb udvarlója.

— Kezeit csokolom kedves Ella nagysád.

— Jónapot Szemere ur. Alig ismertem föl. Milyen ünnepeles ma.

— Csak mint közönségesen kedves nagysád és a kedves mama?

— A mama? ... A mama éppen most ment el, nem találkozott vele az utozán?

— Oh nem, valóban azt hittem, hogy itthon találom.

Hogy hazudik a kópé. Eppen az előbb látta az ablakból, hogy az Ellácska mamája eltávozott hazulról. Hiszen éppen azért jött, hogy egyedül akar lenni az imádott lényével, talán akkor most lesz bátorsága bevallani előtte, amit tovább titkolni nem bír. Szóval Szemere ur vallomásban utazik.

— Tessek foglaljon helyet Szemere ur.

— Igen köszönöm kedves Ella nagysád. Leültek egymással szemközt.

— Tudja, hogy maga nekem adósom — kezdé a társalgást Ellácska.

— Oh nagyon tudom, nem felejtettem el. Ha jól emlékszem, én fogadást vesztettem Ella nagysáddal szemben.

— Igen, igen, és azt ígerte, hogy legközelebb meglepetésben fog részesíteni.

— Meg is tartom és biztosítom, hogy nem távozom innen, ma anélkül, hogy többszörös meglepetésben ne részesíteném.

— Többszörös meglepetésben?

— Ugy van. De mondja csak kedves Ella nagysád, nem fog a kedves mama nehezteni azért, hogy az ő távollétében bátorkodtam tiszteletemet...

— Oh dehogya kedves Szemere ur. Hová gondol. On régi ismerősünk, bármikor szívesen látjuk. De térjünk a meglepetésre.

— Azonnal kedves Ella nagysád. Előbb azonban engedje, hogy sajnálatomnak és örömemnek adjak kifejezést afölött, hogy a kedves mamát nem találtam itthon.

— Sajnálatának és örömének?

— Ugy van. Sajnálatomnak, mivel nem időzhettem társaságában...

— Nos és örömének?

— Igen örömemnek, mivel oly dolgot aka-

lági Dezső megtartásába, a mit a szabadelvű párt erősen sürget.

Csáky Albin gróf esetleg a főrendiház elnökévé fog kineveztetni, abban az esetben, ha nem akarná tovább megtartani a vallás- és közoktatásügyi miniszteri tárczát. **Ha Csáky megy, utóda Eötvös Loránd báró, az Akadémia elnöke lesz.**

Tisza Lajos gróf minden esetre kilép. Utódjává minden valószínűség szerint *Andrássy Gyula* gróf fog kineveztetni.

Egy másik távirati tudósításunk a következő:

Budapest, jun. 7. (Saj. tud. távirata.)
A „Nemzet” esti lapja sejteti, hogy a fenforgó differenciák esetleg még elsimulhatnak úgy, hogy Szilágyi Dezső az új kabinet tagja maradhat.

A válság Wekerle délutáni fogadtatásán eldőlt. A szabadelvűek óhajtják Szilágyi maradását és remélik, hogy Wekerlének sikerülni fog ezt kivinni.

Ujabb kihallgatás.

Budapest, június 7. (Saj. tud. táv.)
Feladatott este 7 óra 50 perczkor.

Ő Felsege ma délután 3 órára kihallgatásra hívatta Bánffy-t, hogy meghallgassa nézeteit a politikai helyzet jelenlegi fejleményéről.

Bánffy közel egy óráig maradt a királynál s azután Wekerlével értekezett hosszabb ideig. Wekerle miniszterelnök ezután folytatta a tegnapielőtt megkezdett tárgyalást a szabadelvű párt egyes tagjaival.

Alig van kilátás arra, hogy e tárgyalások, melyekre Wekerle Bánffy segédkezését is kikérte, holnap esténél előbb befejeztesse, úgy hogy Wekerle holnaputánál előbb nem is fog kihallgatásra jelentkezni.

Ennek következtében kérdéssé vált az is, hogy mikor fog a képviselőház ülést tartani.

Megint bécsi felhő.

Budapest, jun. 7. (Saj. tud. távirata.)
Feladatott este 9 óra 10 perczkor.

miatt, melyet Jenő bizonyára azonnal fog követelni.

Mit mondjon neki? Hiszen titokban bár, ő is szereti ezt a szép barna fiút, ki olyan regegyes szép dolgokat tud mondani, hogy élvezet hallgatni. De hát bevallja, hogy szereti? Megérdemlik ezt a férfiak, hogy a nők az első ostromra már a „boldogító igen”-nel reagáljanak? Nem. Jenő ur téved, ha azt hiszi, hogy Ellácska kapitulált. Most csak azért sem. Majd máskor. Most meg fogja tréfálni és kosarat fog neki adni. Ugyan mit fog tenni? Hogy megnyulik majd az arca... milyen érdekes lesz... nagyszerű... pompás... kitünő, kaczagott magába Ellácska, miközben Jenő ur, mint valami végállomáshoz közeledő lokomotív, egyre lassabban és lassabban zakatolt, míg végre megállt, elhallgatott. Kis szünet után aztán újra kezdé.

— Szóljon tehát imádott Ella nagysád, remélhetek-e?

Ellácska előre örült a jó tréfának, melyet válaszával el fog érni s azért félig lesütött szemmel, félig pedig Jenőre sandítva adta meg választ.

— Valóban... igazán nem hittem volna, de...

— Kérek határozott választ, bájos Ella nagysád.

— Nos igen, én határozott választ akarok adni, de ígérje meg, hogy nem fog neheztelni.

— Az igazságért sohasem szoktam haragudni, szóljon tehát bátran.

A délutáni órákban állítólag *Kálnoky-tól* távirat érkezett, melyben kijelenti, hogy **ha Szilágyi marad, akkor ő lemond.**

A hangulat e hír hatása alatt ismét romlott.

Kik maradnak?

Budapest, június 7. (Saj. tud. táv.)
Feladatott este 9 óra 30 perczkor.

A déli kihallgatás után *Heironymi, Fejérváry, Lukács és Josipovich* megmaradása biztosítva volt, a Szilágyié azonban még eldöntetlen maradt.

Tisza, Csáky és Bethlen határozottan vonakodnak az új kabinetben tárczát vállalni.

Ujabbán házelnöknek *Berzeviczy Albertet*, Bethlen helyébe *Bánffy Dezső* bárót és Csáky helyébe *Andrássy Gyula* gróft jelölik.

A király végszava.

Budapest, jun. 7. (Saj. tud. távirata.)
Feladatott este 9 óra 45 perczkor.

A délután folyamán Wekerle és Bánffy kihallgatáson voltak Ő Felsegénéél. Mindkét kihallgatás meglehetősen hosszúra terjedt és a helyzet megbeszélését foglalta magába.

A király álláspontja a régi maradt.

A szabadelvű párt hangulata, és a pártban szerzett információk szerint a helyzet ez:

Ő Felsege a legmesszebbmenő koncessziókat tette a kormánynak. A kormány megalakulása tehát kizárólag Wekerlén mulik, és hogy a megoldás még sem éretett el, az Wekerle azon magatartásán mulik, hogy daczára Szilágyi kérésének, még mindig a leghatározottabban ragaszkodik ahhoz, hogy Szilágyi az új kabinetben tartsa meg tárczáját.

A király szombatig időt engedett az elhatározásra, de egyben kijelentette, hogy amidőn a helyzet lebonyolítására a módot megadja ugyan a kormánynak, de szigorú alkotmányos állásponton maradva szombaton túl a helyzet tisztázására más férfiakat is meg fog hallgatni, ha addig a szabadelvű párt a helyzetet nem tisztázná.

Most a pártban a legélénkebben kapacitálják Wekerlét, hogy miután Szilágyi maga is kérte, hagyja ki Szilágyit az új kabinetből.

Kombinációk.

A „Pesti Hírlap” tegnapi számában a következőket jelenti:

Csáky gr. Bethlen András gróf és Tisza Lajos gróf elmenetele egész bizonyos, de az őket követő politikai egyéniségek meghívása még föltételes s további fejleményektől függ; csupán a kultuszminiszteri tárcza jelöltje, Eötvös Loránt kapott eddig komoly formaszereű ajánlatot (s Eötvös már államtitkárt is kiszemelt magának), de még ez is változás alá eshetik a holnapi audiencia folytán.

A miniszterelnök (aki most már Hédeváry fölmentése óta újra szabadon jöhet-mehet, jelentkezhetik a királynál) még egyszer kifejtji álláspontját a király előtt, hogy Szilágyi kimaradása a kabinetből milyen károkkal fog járni. S teszi ezt, tisztán az ország érdekeit és a szabadelvű párt nimbusát tekintve, nem a szolidaritásnál fogva, mert ez alól fölmentve érezheti magát egy ma Szilágyitól kapott levél következtében, melyben ez kijelenti, hogy a fenforgó viszonyok közt, nem akarja személyével utját állni a kibontakozásnak és nem vállalja többé tárczát.

E levél, mely nagy lehangoltságot keltett a párt tagjai közt, kellemetlenül érinté a miniszterelnököt, ki azt nem akarta tudomásul venni s ki továbbra is ragaszkodik ahhoz a kijelentéséhez, hogy Szilágyi nélkül nem vállalkozik a kabinet-alakításra.

Ha azonban mégis úgy dölne a dolog, hogy Szilágyi makacsul megmaradna a lemondásánál, akkor a Csáky elmenetele is erkölcsi lehetetlenséggé vált. Akkor legalább Csákynek maradnia kell. Mert a két vezérelmenetelével a mi diadalunk a keserves vereség fakó, tépett ruhájába öltünk.

S ezen esetben az Eötvös Loránd kombinációja elesnék, mert nem kételkedünk, hogy Csáky meghajol, mihelyt arra apellálnak, hogy maradása az országra szükséges. Bevégzett tény azonban a Tisza Lajos gróf elmenetele, a ki régebben ráunt a miniszterségre, s most megragadja az alkalmat; helyét valamelyik *Andrássy* gróf foglalja el. Mind a kettő érdemes rá.

Bethlen távozása szintén megmásíthatlanak mondható. Bethlen azért megy, mert megnehezíté a pártra, a melyben azzal gyanúsították állítólag, hogy Khuen-Héderváryval meg nem engedett összeköttetésben volt.

Bethlen helyére Tisza Istvánt emlegették a lapok. De ez a hír minden a lapot nélkülülőz. Tisza István nem vállal tárczát az új kabinetben és azzal meg sem kínálták. Így tehát egyetlen Tisza sem lesz a jövő kabinetben. (Denique, valami öröm a válságból mégis éri a szegény Apponyiékát.)

A földmívelési tárcza jelöltje ma dél óta *Bánffy Dezső* báró, a képviselőház elnöke, ki az udvarnál most gratissima persona s a pártban is hova-tovább népszerűbb lesz.

Bécsi hírek a válságról.

A „Neue Freie Presse” szerint a kérdésnek tárgyi része már nem gördít a megoldás elé nehézségeket, hanem csak a személyi. Az a nézeteltérés, mely múlt pénteken a krízis kitörését okozta, t. i. a korona vonakodása, hogy örökös főrendeket nem akart kinevezni, már túlhaladott álláspont és most csak arról a formáról van már szó, a melyben a korona értésére adja a főrendiháznak, hogy a polgári házasságot elfogadja. De a személyi kérdések miatt még egyre támadnak nehézsé-

— Tudja meg hát, hogy az én szívem már nem szabad.

— Ön mást szeret, — kiáltá a sápadt fiú, miközben idegesen felszökött a kerevetről,

— Ugy van, én szeretek.

— Akkor hát nincs mit keresnem az élők között — kiáltá Jenő, miközben hevesen kapott belső zsebéhez, mint aki legalább is forró pisztolyt rejteget kabátjában.

Ellácska rémülten látta, hogy mi következménye lett az ő tréfájának s amikor Jenő zsebébe nyult, hogy a abból (ahogy ő hitte) pisztolyt vegyen elő, sikoltva, áléltan dőlt végig a kereveten. Jenő egy ugrással melletté termett és — heves csókot nyomott az Ellácska eperajkára, miközben a zsebéből elővett arany nyaklánczot hódolattal füzte az időközben (valószínűleg a scóktól) magához tért Ellácska hattyunyakára.

— Hogy megijesztett, maga gonosz.

— Bocsásson meg legbájosabb Ella nagysád, én csak szavamnak állottam — betartottam a meglepetést.

A sikoltásra rémült arcczal besiető szobaleánynak csak annyit mondott Ellácska, mint „Szép Heléna” az ő Ganimedjának.

— Julcsa, hozzon csak egy pohár vizet.

CAROLUS.

gek. Altalános a nézet, hogy Tiszta Lajos gróf és Bethlen András gróf nem lesznek az új Wekerle-kormány tagjai. A személyi kérdés központját azonban Szilágyi Dezső igazságügyminiszter képezi, a ki kiváló részt vett az egyházpolitikai javaslatok kidolgozásában, parlamenti képviselőként és valósággal identifikálta magát azokkal. Amint a személyi momentum tisztázva lesz, a krízis megoldásának útját álló nehézségek is megszűnnek.

A „Neues Wiener Tagblatt“ szerint az ellenzéki pártok összes reménye abban kulminál, hogy Szapáry Gyula grófot is audienciára hívja a király. (?) A szabadelvű párt optimistái abban reménykednek, hogy a Szilágyi vonatkozó nehézségeket is el lehet majd tüntetni úgy, hogy Wekerle mielőbb abba a helyzetbe jut, hogy előterjesztéseket tegyen az új kabinet iránt. Bethlen András gróf helyére Tiszta Istvánon kívül Festetics Andor (?) grófot is jelölik, míg a király személye körüli miniszteri állásra Festetics Taszilót és Andrássy Tivadart említik. Csáky Albin gróf helyére jelöltnek sok oldalról Berzevicsy Albertet és gróf Andrássy Gyulát emlegetik.

Ami Szilágyit illeti, a „Neues Wiener Tagblatt“ szerint barátai arra akarják bírni, hogy vegye át a képviselőházi elnökséget, ahol tekintélye és sokoldalúsága nagyon helyén volna. Wekerle kijelentette baráti körben, hogy Szilágyi elejtése erkölcsi és politikai lehetetlenség. Remélik, hogy sikerül majd e fölfogásnak mérvadó helyen is érvényt szerezni. Ha ez sikerül, akkor a válság megoldottnak tekinthető. De ha a korona követeli Szilágyi kiválását a kabinetből és Wekerle megmarad álláspontja mellett, akkor a válság sokkal élesebb jellegűt ölt és be sem lehet látni a végét.

Ugyancsak e forrás jelentése szerint Zichy Nándor gróf tegnap és ma mindent elkövetett, hogy audienciát nyerjen ő felségénél, de — amint tudjuk — minden fáradozása eredménytelen volt.

Közigazgatási bizottsági ülések.

Arad, június 7.

Arad megye és Aradváros közigazgatási bizottságai tegnap tartották meg június havi rendes üléseiket.

Az ülésekről a következő tudósításunk számol be:

I.

Tegnap délelőtt tartotta Arad megye közigazgatási bizottsága rendes havi ülését, melyen Szathmáry Gyula kir. tanácsos alispán elnökle alatt jelen voltak: Varjassy Árpád kir. tanfelügyelő, Isssekutz Károly dr., megyei főorvos, Párecz Gyula kir. főügyész, Schváb Aurél tiszti főügyész, Krausz József pénzügyigazgató, Pecs-kán Sándor árvaszéki ülnök, Ormos Péter kir. tanácsos nyug. alispán, Bohus István, Pálffy József kir. főmérnök, Bánhidly Antal báró, Dálnoki Nagy Lajos megyei főjegyző, Baross Ferencz dr. I. aljegyző, Lengyel Sándor dr. aljegyző, Edes Elemér.

Szathmáry Gyula alispán kevéssel 9 óra után megnyitotta az ülést és felolvasta az alispáni jelentést. A jelentés tudomásul vétele után a bizottsági tagok egymás után adták elő jelentéseiket.

Krausz József pénzügyigazgató tette meg először jelentését, mely szerint folyó év május havában Arad megye területén befolyt egyenes adóban 136,401 frt 34 kr., hadmentességi díjakban 117 frt 57 kr., a múlt év hasonló havával összehasonlítva az idei bevétel egyenes adóban 3222 frt 31 kr. többlet hadmentességi díjakban 26 frt 25 kr. kevesbbit mutatkozik.

Pecs-kán Sándor árvaszéki ülnök az árvaügyről és a gyámpénztárról a következő jelentést terjesztette elő. Az előadónál április hó végén hátralékban maradt 2127 ügydarabhoz május hóban befolyt 1981. elintéztetett 1931, hátralékban maradt 2157. A gyámpénztárban bevétel volt 17185 frt 99 kr., kiadás 16212 frt 42 kr., maradvány 973 frt 57 kr. A letéti pénztár maradványa 188 frt 49 kr., e szerint tehát a pénztárban összesen 1680 frt 99 kr. készpénz van.

Pálffy József kir. főmérnök jelentése a múlt hóról a következőképpen hangzik: Az állami közutakon a fedanyag szállítás 68 garad maros-kavics hátralék beszámításával befejeztetett. A törvényhatósági közutakon a kavics szállítás és műtárgyak helyreállítása már folyamatban van. Az utak állapota kielégítő.

Varjassy Árpád kir. tanfelügyelő rövid jelentését terjesztette ezután a közigazgatási bizottság elé, mely szerint a m. kir. vállás és közoktatásügyi miniszter Wenckheim Frigyes grófnak köszönetét fejezte ki azon 16 köbméter tűzifa adományozásáért, melyet a gróf évről-évre engedélyez a borossebesi állami kisdudóvoda részére.

Isssekutz Károly megyei főorvos a közegészségi állapotokról a következő jelentést tette: A közegészségi viszonyok általában jók voltak. A hurutos bántalmak aránylag kedvezően folytak le. Orvosrendőrileg megvizsgáltatott 39 egyén és 12 holdtest.

Párecz György kir. főügyész jelentése szerint folyó év május havában letartóztatva volt összesen 98 egyén, még pedig 83 férfi és 15 nő. Ezek közül jogérvényesen elítéltek 71-et, fellebbezés alatt áll 8 és vizsgálati fogságban 19 egyén van. A munkások összes száma 40. Rabmunkadíj 1 frt 5 kr.

Schváb Aurél tiszti főügyész jelentését a következőkben terjesztette be: hátralék a múlt hóról 36 ügydarab, újonnan beérkezett 85, összesen 121; ebből elintéztetett 92-t ügydarab, hátralékban maradt 29. Arvaszéki per összesen 239, közigazgatási per összesen 62 s adóügyi végrehajtás összesen 79 van folyamatban.

A jelentéseket tudomásul vette a bizottság.

II.

Arad város közigazgatási bizottsága tegnap délután 4 órakor tartotta meg rendes havi ülését, amelyen Salacz Gyula kir. tanácsos polgármester elnökle alatt jelen voltak: Institoris Kálmán főjegyző, Krausz József pénzügyigazgató, Varjassy Árpád kir. tanfelügyelő, Petrovits Arzén kir. mérnök, Mészáros Tivadar kir. alügyész, Urbányi Béla árvaszéki ülnök, Varjassy József, Schuster Illés dr., Marschall Lajos dr., Szilágyi Ede dr., Müller Károly, Perger János dr., Varjassy Lajos és Urbányi Vilmos bizottsági tagok.

Elnök az ülést megnyitván, olvastatott és tudomásul szolgált a polgármester havi jelentése, melyet egész terjedelmében közlünk.

Varjassy Árpád tanfelügyelő jelenti, hogy a múlt hóban meglátogatta az aradi gör. kel. román és szerb iskolákat s azok nagy részében az állapotok javulását konstátálta.

Krausz József pénzügyigazgató jelenti, hogy a múlt hóban befolyt egyenes adóban 86,250 frt 17 kr., hadmentességi díjban 272 frt 49 kr., mely eredmény a múlt év május havának eredményével szemben az egyenes adónál 12,314 frt 5 kr., a hadmentességi díjnál 37 frt 38 kr., többletet jelent.

Petrovits Arzén kir. mérnök jelenti, hogy az állami közutakon a rendes utfenntartási munkálatok folynak s az utak állapota kielégítő.

Mészáros Tivadar kir. alügyész a központi fogház rablétszámáról tett jelentést.

Posgay Lajos dr. főorvos közegészségügyi jelentését egész terjedelmében közölni fogjuk.

Urbányi Béla árvaszéki ülnök a pénztár következő állásáról tett jelentést. April végén álladék 374176 frt 96 kr., májusban befolyt 12601 frt 65 kr., összesen 386778 frt 61 kr., kiadás 2472 frt 53 kr., maradvány május végén 324306 frt 08 kr.

Az előadói jelentések tudomásul vétele után folyóügyeket és adóleírásokat intézett el a bizottság.

Városi közügyek.

Sorrendje

Az Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1894. évi június hó 13-ik napján d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésében tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak.

10. Indítvány dr. Wekerle Sándornak mint a hatalomtól megvált m. kir. miniszter-

elnöknek és pénzügyminiszternek Arad szab. királyi város diszpolgárává való megválasztása iránt.

11. A nagymélt. m. kir. belügyminiszteriumnak intézvénye az 1893. évi gyámpénztári mérleg tárgyában.

12. A tanács jelentése az elő és leirt állami adók után eső községi adók elő és leírása iránt.

13. U. a. Zsemle János, özv. Fuhrmann Adolfné, Rothmüller Ferencz, Pap János és neje és Gautner Lajos által emelt új épületek községi adó mentességének engedélyezése iránt.

14. Kilényi K. és Társa, Mihálik József és Kabdebó Katalinnak kérvénye, a színház-épületben birtoltjaik bérletének meghosszabbítása iránt.

15. A tanács jelentése a gabona mérési díjak szabályozása tárgyában.

16. A magyarádi és mènesi bortermelők szövetkezetének kérvénye a tűzorségi laktnyában birt pinzehelyiségek bérletének meghosszabbítása iránt.

17. A tiszti ügyészségnek jelentése Pellegrini Pasqualéval a nagykerületi munkákra vonatkozólag kötött szerződés jóváhagyása iránt.

18. A gazdasági szék jelentése, a tűzifa-szállítás iránt tartott árlejtés,

19. U. a. földiek bérbeadása iránt tartott árverések eredményéről.

20. Jankovits György kérvénye földhaszonbérletének meghosszabbítása tárgyában.

21. A gazdasági szék jelentése a Tökölter 8. sz. ház és gör. kel. román templom előtt való aszfaltozás iránt tartott árlejtés eredményéről.

22. A tanács jelentése az árvaházi bizottság által javaslatba hozott aradvárosi árvaház felépítése tárgyában.

23. A tanács jelentése a szünügyi bizottság előterjesztésére a szinpadon és szinpadhoz tartozó helyiségekben és a szükséges átalakítások tárgyában.

24. Kadas Kálmán kérvénye gyógyfürdő használatára végett 6 heti szabadság idő engedélyezése iránt.

25. Dr. Schreiber Vilmos kérvénye orvos tudori oklevelének kihirdetése iránt.

26. Özv. Veres Józsefné szül. Botta Anna kérvénye szülésznői oklevelének kihirdetése iránt.

Arad, 1894. jun. 4.

Kiadta:
INSTITORIS KÁLMÁN,
főjegyző.

„ARADI KÖZLÖNY.”

1894. június hó 1-ével új előfizetést nyitottunk lapunkra.

Előfizetési ára:

HELYBEN:	VIDÉKEN:
Június hóra . . . . . 1 frt	Június hóra . . . 1 frt 20 kr
Június 1-től szeptember 30-ig . . . . . 4 frt	Június 1-től szeptember 30-ig 4 frt 80 kr
Június 1-től december 31-ig . . . . . 7 frt	Június 1-től december 31. 8 frt 40 kr

Egyes szám ára 5 kr.

Az „Aradi Közlöny“ minden előforduló nevezetesebb politikai vagy szenzácziósabb bel- és külföldi eseményről rendkívüli kiadást ad, melyet helybéli előfizetőinek azonnal és díjtalanul kihordat.

Kérjük azokat a t. előfizetőket, kiknek előfizetésük május hó végevel lejárt, hogy azt minél előbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fönnakadás történjen.

Nyáron az egész furdó-idő alatt előfizetőink kívánságára a lapot bárhová utánuk küldjük, még akkor is, ha többször változtatnak tartozkodási helyet.

Az előfizetési pénzek az „Aradi Közlöny“ kiadóhivatalába (aradi és csanádi egyesült vasutak palotája) küldendők.

IDÓJÁRÁS.

Legnyomás: reggel 7 órakor 753 milliméter, délután 2 órakor 745 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 22,6, délután 2 órakor C° + 28,3. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DK. 4, délután 2 órakor DN. 4. Felhőzet: reggel borult, délután borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter

IDŐJÓSLAS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Junius 8. —

Meleg. — Helyenként csapadék. — Zivatarok.

HIREK.

Junius 8. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Medárd. — Protestáns naptár: Medárd. — Görög-keleti naptár (május 27.): Hellád. — A nap két 8 óra 53 perczkor, nyugszik 7 óra 38 perczkor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van eszerdán és szombaton: 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Polgáriskola. Földszint.

Junius 10. Az aradi iparos ifjak önképző és betegsegélyező egyesületének júniálisa a Csálában.

Junius 13. Aradváros köztörvényhatósági bizottságának közgyűlése, délután 4 órakor.

Junius 16. Kereskedő ifjak zártkörű táncvizsgálma a Kossuth-szobor javára, a városliget nagytermében.

Junius 17. A magyarvárosi polgári jótékony asztaltársaság júniálisa a Csálában.

Junius 23. Az arad-buzsáki ifjuság táncvizsgálma a buzsáki Sonntag-kertben.

— **A hivatalos lapból.** A király Phleps Ferencz marosvásárhelyi ítélőtáblai elnöki titkárt a nagyváradi ítélőtáblához bíróvá nevezte ki.

— **Koronázási évforduló.** Emlékezetes évfordulóra virrad ma a magyar nemzet. Ma, június 8-án van ugyanis huszonhétédik évfordulója annak, hogy dicsőségesen uralkodó apostoli királyunkat, *Első Ferencz Józsefet*, és Budavárban 1867-ben magyar királyllyá koronázták. Két évvel ezelőtt az ország szívében feledhetlen fényvel ünnepelte meg a hűséges, loyális magyar nép Ő Felsége megkoronáztatásának 25-éves jubileumát s akkor az alattvalói hódolat összes jeleit kifejtette a bölcsen és dicsőségesen kormányzó, atyai jóságú uralkodó előtt. De amint a fényes évfordulón forró imát emelt az egek urához Ő Felsége jóléteért, dicsőségeért: úgy imádkozik ma is a szorongatott magyar nemzet ezen emlékezetes napon — melyen a politikai események összejátszása következtében Ő Felséget újlag Budapesten üdvözölhetjük — Kárpátoktól Adriáig megújul a szívek mélyéből eredő buzgó ima azon forró óhajtással, hogy az uralkodó bölcsessége és jósága ez uttal is az ország lakosságának jólétére, elhaladására oldja meg a vállaira nehezült válságos politikai helyzetet!... Arad város az emlékezetes napot a szokott fényvel és ünnepélyességgel fogja megülni. Így többek között az összes iskolákban szünetelni fognak az előadások.

— **A közigazgatási bizottság részvéte.** Aradmegye közigazgatási bizottságának tegnapi ülésén, a napirend előtt, Szathmáry Gyula kir. tanácsos alispán, a részvét igaz hangján emlékezett meg azon nagy csapásról, mely a megyei közigazgatási bizottság elnökét, Fábian László főispánt érte a közel múltban. A közigazgatási bizottság egyértelműleg jegyzőkönyvi részvétét határozta kifejezni Fábian László főispánnak az őt ért nagy csapás miatt.

— **Wekerle, Arad diszpolgára.** Emilitést tettük már arról a dicsérendő mozgalomról, hogy Aradváros polgárai — pártkülömbőség nélkül — városunk diszpolgárává skartják megválasztani Wekerle Sándor dr. miniszterelnököt. Az erre vonatkozó indítványt a júniusi rendes közgyűléshez Varjassy József köztörvényhatósági bizottsági tag és társai benyújtották, sőt — mint mai lapunk más helyén olvasható — ez a nemes indítvány a júniusi közgyűlés tárgysorozatába fel is van már véve.

— **A kultuszminiszter köszönete.** Mint a hivatalos lap tegnap érkezett számában olvasunk, a vallás- és közoktatásügyi m. kir. mi-

niszter Bohus Zeigmondné urnőnek, a kir. világi állami kisedővoda felszerelésére 100 frtot adományozott, őszinte elismerését és köszönetét nyilvánította.

— **Ohítűek ünnepe.** Gör. kel. román és szerb polgártársaink tegnap ünnepelték áldozó csütörtök napját. Ez alkalomból az aradi gör. kel. román és szerb templomokban ünnepi istentiszteletek tartottak.

— **Birói kinevezés.** A király az Aradon is jólismert és kiterjedt rokonsággal bíró Scholmáski Adolf temesvári ítélőtáblai tanácsjegyzői albirót a pancsovai kir. törvényszékhez bíróvá nevezte ki.

— **Aradi települők Pusztaszeren.** Érdekes indítványt tett az aradi Kölcsey-egyesület egy régebbi gyűlésén Baja Sándor választmányi tag. Indítványa az, hogy Pusztaszer szent mezején a millenniumra a kormány alapítson egy mintafalut aradi és csanádi magyar települőkkel, amely község viselje a Pusztaszer nevet. A községben építtesse föl az állam az ősmonostort, amely széke legyen a Pusztaszeri apátnak. Így nem lesz a pusztaszeri apátság a millenniumra olyan pusztacsim, mint ma. A fölszentelésre hívják meg a királyt, a főpapi kart, az országgyűlés két házát. Az indítványt a Kölcsey egyesület a napokban fölterjesztette Csanádmegye törvényhatóságának.

— **Dessewffy püspök halosetéről** még a következőket írják Torontál Tordáról. A püspök bérmautájában Béga-Szent-Györgyről Torontál-Tordára tartva, a hó 2-ikán délután Torda határában kocsija a kocsis vigyázatlansága következtében fölfordult. A püspök bal lábán nagyobb fokú zuzódást szenvedett s most a torontál-tordai plébánia-lakban Torda községi orvosa és Béga-Szent-György községi orvosa gyógykezelése alatt áll. Hogy meddig marad Tordán, egyelőre bizonytalan.

— **Köhn-féle benzinlámpák.** Érdekes és figyelemre méltó az a találmány — a világítás terén — melyet Köhn József aradi bádogos mester a gymnázisták majálisán mutatott be és alkalmazott. Az egész világító szer egy benzoin tartányból áll, melyből csövön keresztül tódul ki a benzin. A fény intenziv és semminemű büzt nem áraszt.

— **Miniszteri jóváhagyás.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a Roboz József által Budapesten f. évi június hó 30-tól augusztus hó 26-ig, a vakok orsz. intézetében busz dadogó számára rendelendő beszédgyógytanfolyam szabályzatát jóváhagyta. A tanfolyamra felvételt nyerni óhajtok, bővebb felvilágosítást nyerhetnek: Roboz Józseftől, a siketnémák iskolája vezetőjétől Aradon, vagy a vakok orsz. intézete igazgatójától Budapesten.

— **A plébános ur följelentése.** Németh Sándor battonyai, róm. kath. plébános sürgős följelentést intézett a battonyai fősztolgabíróhoz Tóth Lukács városi pénztáros ellen azért, mert ez a plébános állítása szerint a piacon, több száz főre menő halgatóság előtt fejtegette a polgári házaság szükségességét és hogy — ugyancsak a plébános szerint — izgatott volna a párber fizetés ellen. A följelentésben a fegyelmi vizsgálat megindítását is kérte a pénztáros ellen, de a fősztolgabírósg nem találta büntetendő eselekményt a városi pénztáros eljárásában és a plébánost följelentésével elutasította. Ez ellen a plébános az alispáni hivatalhoz fölbebezett, de ott a fősztolgabíró határozatát indokainál fogva helybenhagyták.

— **Szenvedélyes tanító.** Timotity Aron gáji szerb tanító valóságos szenvedélyvel tanít. Legalább erre enged következtetni az a körülmény, hogy nyugdíjaztatása dacára is ingujban tungál a szerb iskolába. Aradváros közigazgatási bizottsága már múlt havi üléséből megkereste a tanácsot, hogy távolítsa el az iskolából ezt az embert. A tanács kipurancsolta. Timotity maradt. A közigazgatási bizottság tegnapi üléséből a szenvedélyes tanító kiakolbolitása tárgyában ismét megkereste a tanácsot. A tanács intézkedni fog.

— **Gyujtogatások.** Aradmegye borojoni járásában pár hét óta nagyon gyakoriak a tüzesetek. Majd az egyik, majd a másik

községben ütött ki a tűz s valamennyi gyujtogatásból eredt. A gyujtogatókat sokáig nyomozták eredmény nélkül; végre tegnapielőtt a csendőség Tudor Frigyeszt és Stefan Györgyest elfogta, mint akiket az a gyantu terhel, hogy a gyujtogatásokat ők követték el. — Addig jár a palack a vasútra... Az átalakított példaszó folytatását elmondja az a sok panasz, mely a magyar államvasutak igazgatóságához újabb időben érkezett. A palackokban becsomagolva szállított borok, likörök és más italokat a vasutakon megdézsmálják és nagyon sok palackot a tőresen érkezik rendeltetési helyére. Az igazgatólag meggyőződve ennek valóságáról és arról, hogy ekkoriban az alantasabb vasuti személyzet a ludas, rekedelest bocsát ki az állomásfőnökökhöz, hogy ha valaki elakít rajtaérnek a palackok megdézsmálásán, rögtön bocsássák el.

— **Egy hitközség bajai.** A makói ág. ev. szállyemlakosok eloszlátása céljából a békési egyházmegyei törvényszék részéről kiküldött szállyemlakosok törvényszéki bírák: Hász Lajos és Kir. tanácsos Aradról és Frint tek a makói aradi ev. lelkész f. hó 4-én Makón időz-kihallgatván az egyes panaszosokat s presbitereket elintézésükön fáradoztak. De mint értesülünk, a vétett vallomárgoldás nem sikerült. Így hát a föl-széknek mutatókat az egyházmegyei törvény-ügyekben hívják majd be, a mely a panaszosok részéről lesz határozni.

— **A hadgyakorlatok áldozata.** Mint lapunknak Nagyváradról táviratilag jelentik, ott a hadgyakorlatok alkalmával sajnálatos eset játszódott le, melynek kitérője két áldozata van. Lögyakorlat közben egy golyó Kozka golyó, szélezvén a fejébe furódott. A nevé közlegénykarta, egy Popovits Popovits sebé életveszélyes. Kozka sérülése is fölöttébb súlyos. Ez ügyben megindították a vizsgálatot.

— **Tanítás taneszközök** nélkül. Az aradi nélkül való tanítás nehéz munka a taneszközök Hába intézkedett Varja sernkáját a tanítók. felügyelő, hogy a taneszközök Arpad tan-senek, a szerb iskolai hatóságok beszeresés-mit. Tegnapi közigazgatási bizottság ártírt Prodánovits Dóme hitközségi elnökhöz, hogy a hiányokat szüntesse meg, különben a város fogja azokat a szerbek költségén pótolni.

— **Egy fegyelmi ügy vége.** Gyuláról táviratozza tudósítók: A fegyelmi választmány a nagy port vert Viskovics Ignác szarvasi közgyám 60,000 frt sikkasztása ügyében a fegyelmi vizsgálat alá vont árvaszéki elnököt és az ünlököket a felelősség alul felmentette. A négy éves fegyelmi ügy elintézése általános meglepéssel találkozott. A sikkasztó időközben a börtönben halt meg.

— **Egy kis gyermek tűzhalála.** Király Sándor makói illetőségű cserépvő nejevel együtt a napokban Aradon gróf Zselénzky birtokán dolgozott. Két kis gyermeküket a lakásul szolgáló gunyhó előtt hagyták játszadozva, honnan ők 30—40 méter távol dolgoztak. Alig 10—15 percz mult el a sztlők eltávoztása után, midőn a gyermekek sikoltására és a szomszédos munkások kiáltására a munkát félbe hagyták s a gunyhóhoz rohantak. A kisebbik gyermek, a 3 és fél éves Eteleka ruhája a fűzésre használt tűzhelyen hagyott parázstól tüzet fogott s összecsapott fölötte a láng, mire segély érkezett, testének nagyobb-része összeégett. A szerencsétlen gyermeket szülői kedden hazaszállították, de utközben Cs.-Palotán meghalt. A gyermek hulláján törvényszéki bonczolás eszközöltetett, s a szülők ellen gondatlanság miatt a büntető eljárás megindított.

— **Részvénytársaságok.** Gyulán jobbára gazdákból álló szövetkezet megakarja venni a csabai uton levő Reiser-féle gőzmalmot és azt kibővitve, nagyszabasu berendezéssel az üzemből venni. Ez ügyben vasárnap a gyulai városházánál értekezlet volt. Ugyancsak Szarvason részvénytársaság szervezkedett egy modern vendéglő felépítésére.

— **A boszorkányozás díja.** Duká Zsófia aradi leányzó ellopott ruhaneműt nem tudta elő-

keríteni a rendőrség. Javasasszonyhoz fordult tehát. Felkereste Mócsa Patrúnét s elírta neki a panaszát. Az asszony bagatell 3 frtért vállalkozott a ruhák visszaszerzésére. A leány fizetett, de a ruhák csak nem kerültek elő. A leány bepanaszolta az asszonyt. Megczitálták a kapitány elé. Azt mondta, hogy ő a boszorkányozást még az anyjától szerezte s a ruhák meg lesznek, de ha cserben hagyná a tudománya, — mely 3 szál gyertya és egy vízzel telt teknő melletti imádkozásból áll, — akkor vasárnap vissza adja a 3 frtkat. A kapitány lecsukatta a boszorkányt.

— **Az erdélyi vasuti szerencsétlenség.** Az eddigi vasuti főfelügyelőség közzei által végrehajtott szigorú vizsgálat adatai szerint a pálya ellen intézett merénylet kizártnak tekintendő. A vonalrész, mely egyike a legnagyobb forgalmuaknak, kifogástalan állapotban tartatik. A baleset valószínű oka az, hogy a virágosvölgyi vízvázalás miatt a személyvonatot két mozdonyval kell továbbítani. Ezen vonaton két különböző szerkezetű és sorozatu mozdony volt alkalmazva és a különböző mozdonyok összeműködése, valamint a menetsebesség által okozott nyugtalan járás és oldalnyomás okozhatta a második mozdony-szerkocsi kisiklását, a mi maga után vont a többi kocsi kisiklását.

— **Az intelligencia.** Megyénk egyik községéből írja levelezőnk az alábbi jóízű apróságot: Bemegy a vendéglőbe egy ur, és egy pohár söröt kér. Azután megszólítja a pinczért:

— Van-e itt intelligencia?

— Nem tudom kérem, — felelé ez, — én is most jöttem, de mindjárt megkérdem a gazdától.

Néhány pillanat múlva visszatér:

— Nagyon sajnálom, de már mind megérték.

— **Pinczébe sülyedt konyha.** Temesváron Papricz Fáni, 62 éves özvegy kifőzőnő, vasárnap délben a takaréktűzhelyvel, amely körül foglalatoskodott, és a konyha melletti éléskamra falával együtt a pinczébe zuhant. A szerencsétlenséget az okozta, hogy a rozoga ház roskadozó pinczeboltozata nem bírta meg a napokban föléje épített új takaréktűzhely nagy súlyát. A lezuhant asszony a széthullott tűzhely zsarátnokába esett és oly súlyos égési sebeket és zuzódásokat szenvedett, hogy életben maradásához alig van remény.

— **Halál játék közben.** Ör-Adonyban a minap borzasztó szerencsétlenség történt; Léta Imre ottani lakos odaadta kaszáját javítás végett Szalkay Gábornak, aki hozzá is kezdett annak javításához, beállítván nyelével a munkapadba, úgy, hogy a kasza pengeje kifelé vízszintesen állott. Már csaknem kész volt munkájával Szalkay, midőn ott kellett hagyni a padot s eltávozott hazulról. Nemsokára Szalkainak két kis gyermeke kijött a tornácra és játszózni kezdett. Játzás közben a nagyobbik gyermek, a 6 éves Sándor felugrott s szaladni kezdett, de oly szerencsétlenül, hogy nem véve észre az élével kifelé álló kaszát, a baba bele szaladt. Az élesre fent kasza pillanat alatt keresztül metszette a gyermek nyakát, ki egyetlen jalkiáltás nélkül halva esett össze.

— **Egy örült rémtette a vasuton.** Az Oderbergből tegnapelőtt este hét órakor elindult gyorsvonaton nagy rémületet keltett egy örült ember, a ki Hullein állomásnál szállott be egy rendőrrel. Az örült eleintén csendesen viselkedett, de mikor a vonat legyorsabban haladt, hirtelen az ablaknál termett s ki akart ugrani. Félig már künn volt, de a lábait a rendőr gyorsan megkapva, óriási erőmegfeszítéssel visszatartotta. Néhány utas segítségére siettek a rendőrnek s az azonnal értesített vonatvezető megadva a vészjelt, a vonatot megállította. A szerencsétlent a kocsiból kivitték s akkor már annyira dühöngött, hogy kénytelenek voltak megkötözni. A legközelebbi vonattal aztán tovább szállították.

— **A nemzetségfa.** Két mágnás utasik egy kispénben, az egyik klerikális, ez nem szavazta meg a polgári házasságot, a másik liberális, ez

megszavazta a reformot. A két mágnás élénken disputál, természetesen az egyházpolitikáról. A liberális azt kérdezi a klerikális, hogy mért szavazott a reform ellen. A klerikális erre azt felelte, hogy még a csordáiban, méneseiben is föntartja a fajtisztaságot. A liberális erre azt felelte, hogy ő inkább a czeiszterüséget tartja szem előtt itt is. S miután meggyőződött, hogy az öszvér igen hasznos állat, elhatározta, hogy lovait szamarakkal kereszteteti. E végből Egyiptomból hozatott fajszamarakat, s melyek kitűnő tenyészállatok, s a nemzetségfájukat egész Rkamszig fölviszik. — „Látod — így végezte be szavait — eddig még ti se birjátok visszaszarmaztatni az őseiteket!”

— **Gyilkos csösz.** Bácsmegeye Jankovics községében tegnap egy erdőcsösz valósgos vadállati kegyetlenséggel agyonütött egy kis fiút. — Néhány libapasztorgyerek tegnap az erdőirtás mellett játszózott. Játékközben a gyermekek meglátták Tóth Pál városi erdőcsösz. Az egyik fiú, Madarász Ferencz, befutott az irtásba, hogy a libákat kiterelje. Hanem a felbőszült csösz neki támadt a fiúnak s egy doronggal úgy megütötte, hogy eszméletlenül összerogyott. Azután rátérdelt a haldokló fiúcskára és zsebkendőjét a nyakára kötötte. A megrémült gyermekek oda futottak pajtásukhoz, de ez akkor már halott volt. Sirva futottak haza és elmondták otthon a borzasztó esetet. A városházáról egy bizottság kisetett az erdőbe és hivatalosan konstatalta a kilencz éves gyerek halálát. Tóth Pált a csendőrség nyomban elfogta.

— **A közelgő kolera.** Berlinből távirják a következőket: A reggeli lapok danzigi jelentése szerint ott a gyanus körülmények közt elhalt orosz tujajosok halálának okául a bakteriológiai intézet az ázsiai koleraát állapította meg.

— **Az aradi vasuti postamesteri hivatalnál** felvétetik 1—2 gyakornok, ki a felsőbb iskolák 4 osztályát végezte.

— **Pályázatok.** Az igazságügyminisztériumnál iroda segédviszti állás július 5-ig. — Budapest fővárosánál fogyasztási adóviszti állás 3 hét alatt. — Az államépítészeti hivatalnál több királyi segédmérnöki állás július 2-ig. — A szatmár-németi törvényszéknél bírói állás két hét alatt.

GYÁSZROVAT.

† Altmann Frigyes elhunytáról őszinte részvételt vettük az alábbi gyászjelentést: Alólítottak fájdalmas szívvél jelentik minden rokon, ösmerős és jóbarátok nevében is a felejtetlen jó férj, édes apa, após, nagyatya sógor, rokon és jóbarát regelsdorfi Altmann Frigyes, 1848—49. honvéd-főhadnagy, nyug. körjegyzőnek stb. 1894. évi június hó 7-én, hajnali fél 2 órakor, életének hatvankilenczedik boldog házasságuk 24-ik évében, a Mindenható rendelkezéséhez képest történt gyászos kimúltát. A megboldogultnak földi maradványai június hó 8-án, d. u. 5 órakor fognak Akác-utca 7. sz. saját házából ág. hitv. ev. szertartás szerint a helybeli közsirkertben örök nyugalomra tétetni. Béke lengjen sirja felett! Arad. 1894. június 7. Regelsdorfi Altmann Frigyesné szül. hódosi Fock Anna, neje. Özv. Pavlovits Györgyné szül. regelsdorfi Altmann Izabella, regelsdorfi Altmann Ede, regelsdorfi Altmann Lajos, regelsdorfi Altmann Gyula, gyermekei. regelsdorfi Altmann Edéné szül. Reicher Irma, meny. Pavlovits György, regelsdorfi Altmann Ferike unokái. özv. Lörinczy született hódosi Fock Eleonóra, sógornője.

MULATSÁGOK.

Amikor az erdő kaczag.

— Diák-juniális. —

Csak a mindenek kormányzója tudja azt, hány éjfékete, gesztenye- barna és arany szöke, fürtű leány aludta át az éjet lázas izgalommal, mely meghozta a tegnapi regget telve kétséggel, telve sejtellemmel, ábránddal és még önönmaguk előtt is pirulva bevallott titkos, édes vágyakozással.

Pedig olyan szépeket álmodtak az ismeretlen érzelmek világába félve szárnyaló lelkekkel: andalító lány nótákról, majd meg a

felujjongó zene rithmusaira támadó kavargó tánczról, mamorító közelségről, selyemlány, szerelmes szavakról s ébredő fantáziájuk ezer más kaprázatáról.

Aztán felvirradt...

A nap tüzes szekérének szárnyas lovai Pyrois, Eons, Acthon és Phlegon kiragadták a felhők setét kárpitjai közül a kocsit és az arany sugár kékét széthintették a meghasadt fellegek résein keresztül fényes selyemszál vékony sávjaikat.

Az örvendő diákok pedig dobogó szívvel siettek a lyceumhoz, hogy összesorakozva zenehangok mellett kivonuljanak az erdőbe.

Az örömnap különben vázlatosan rajzolva a történeteket következőképen folyt le.

A lyceum környéke már 6 óra tájban élénk nyüzsgés-mozgás színhelye volt s nem egy csoport diák aggályoskodott, félve a felhők komoly színezetétől.

Hét órakor indult meg az ifjuság négyes sorban a katonazenekar lelkesítő, kedvet csináló hangjai mellett. Amint az Eötvös-utczából kifordult a menet, az élén vitt zászlókat mélyen hajtották a vértanu szobor előtt azoknak vivői. Csak egy volt kissé meglepő, hogy a másszor szokásos eljen elmaradt. Valjon miért?

Mikor a tömött sorokból álló kigyóvonal a főerdési lak elé ért félkört képeztek, a zenekar serenádot adott, az ifjuság részéről pedig Kassai Ferencz üdvözölte a főerdészt, Schwób Sándort.

Azután benyomultak az árnyas, lombos erdőbe, hól ősiszokás szerint az ifjuság köszönetét tolmácsolta az igazgatóságnak és tanári karnak Honheizer Aladár, hogy a juniális megtartását megengedte. A lelkes szavakra Himpfner Béla főgyimnásiumi igazgató beszélt, kifejtve beszédében, hogy a majális őseredetű, melyet régen a romaiak Maja istenasszony tiszteletére rendeztek.

Végtelen kedélyesen töltötte az ifjuság a délelőttöt a mindenféle játékokkal, versenyekkel, melyek mindenesetre Nagy Sándor, Lejtényi Sándor és azon tanár urak érdeme, kik beleveggyűlve az ifjuság mulatozásába feledhetetlenné tették előttük a tegnapi napot.

Az ebéd, mely hagyományosan a legjobb kedvben szokott lefolyni, nem szűkölködött a tósztokban. Az első felköszöntőt Kassai Ferencz mondotta a tanári karra és az igazgatókra.

Az ifjuság érzelmeit hűen tolmácsoló szónok szavai után Szathmáry Gyula mondott emelkedett hangu tósztot az igazgatóság-ra és a tanári karra.

Himpfner Béla Szathmáry Gyula alispánra emelt szót, ki a munka között is tud magának időt szakítani arra, hogy a mulatságot megjelenésével emelje.

Boros Vida a vendégeket éltette.

Az ebéd végén már fel-felhallzott a cigány hegedű hangolása, mely ez egyszer minden másnál szebben és kellemesebben hangzott a diák uraknak.

Es az erdő mindjobban kezdett szinesedni. A tarka ruhás leánysereg úgy vette ki magát az erdő setét zöld alapszínében, mintha virággal szórták volna tele, mikor pedig az első valczer felhangzott s meg csendült az első kaczaj, attól a pillanattól fogva a jókedv egy pillanatra sem szünetelt.

A tánczhoz a zenét Nagy Józsi aradi régi bandája szolgáltatta. Olyan üdén, olyan kitartással, olyan tüzrel játszotta a banda a szebbnél-szebb magyar nótákat Kis Károly vezetése mellett, hogy az ifjuság épen olyan üdén, épen olyan kitartással, épen olyan tüzrel tánczolt. Es még azt mondják nincs nekünk jó cigány zenénk?

A megjelent szépek hiányos névsorát (hisz ki bírna teljeset adni?) itt közöljük.

Hanem előbb még egy megfigyelést: mikor a lámpionok fénye a csillagok rezgő sávjaival egybe olvadt s némi vetekedés támadt közöttük, inter duos litigantes... a szép hölgyek ragyogó szemének csodás fénye győzött...

A szónokok: Szathmáry Gyulané, Végh Aurélné, Boros Vidané, Himpfner Béláné, Lukácsy Lajosné, Laukó Albertné, Simon Ákosné, Edvi Ilés Lászlóné, Magyar Ferenczné, Kádebó Berta, Janischné, Köpfné, Nyáriné, Szilágyi Sándorné, Avarffy Ferenczné, Öttvös Dánielné, Frint Lajosné, Maresch Lajosné, Marschal Lajosné, dr. Reiterné, Teleszkuné, Gaálné, Milligné, Zsig-

mond Józsefné, Nicora Dávidné, Stauber Józsefné Haslinger Ferenczné, Tisch Mórné, Kuglerné, Fleischer Józsefné, Klein Gerzsonné, Waldner Gyuláné, Gruz Mártonné, Schwarz Józsefné, Grünzeig Adolfné, Wechsler Edéné, Lövinger Ferenczné, Brasch Arminné, Somogyi Gusztávné, Schenk Samuné, Kápolnay Jánosné, Beles Jánosné, Brunhuber Sándorné, Tüdös Béláné, Zubor Gyuláné, Péterffy Antalné, Zemplényi Sándorné, Kohn Dávidné, Kristyó Jánosné, Stoll Károlyné, Baczó Frigyesné, Ujlaki Józsefné, Vizi Istvánné, Vizer Péterné, Éles Arminné, Weidenfeld Istvánné, Koch Istvánné, Oanya Györgyné, Biza Adolfné, Kövesdi Eivira, Weininger Józsefné, Gutzjahr Mihályné, Grau Lajosné, Pfintner Jenőné Ifj., Lócs Rezsőné, Verbos Adámné, Szalay Károlyné, Hartman Sándorné, Vas Gusztávné, Dancs Ferenczné, Steiner Ferenczné, Kudhy Lajosné, Vass Gézáné, Rózsa Gézáné, Sailay Béláné, Manhercz Istvánné, Szentmártoni Béláné, Bobonka Antalné, Zikó Lajosné, Horváth Andorné, Kovács Gyuláné, Tröster Mórné, Bartsch Alajosné, Stepniczka Manóné, Teilmányi Emilné, Tones Edéné, Antalffy Endréné, Szalay Zsigmondné, Vas Mátyásné, Wechsler Adolfné, Lukácsy Pálma, Fehér Gyuláné, Hoffmann Antalné, Tolnay Jánosné, Münz Ferenczné, Löwit Emilné, Kuttner Gyuláné, Mézszáros Gyuláné, Szerényi Józsefné, Verzár Istvánné, Wolf Andrásné, Badin Róbertné, Tenner Adolfné, özv. Vanlik Károlyné, Leopold Mórné, Pichler Arminné, Scharner Béláné, Kálffy Gézáné, Máday Mátyásné, Winter Adolfné, Rozmanith Albertné, Krausz Józsefné, Fényes Kálmánné, Ludigh Lajosné, Simon Jenőné, Lustig Mórné, Robicsek Gusztávné, Virágh Lajosné, Kopetko Károlyné, Petrovits Arzónné, Rozmanith Albertné, Spiegel Lipótné, Réthy Viktorné stb. stb.

Leányok: Salacz nővérek, Boros Janka, Hahn Margit, Magyarai Ilona, Kövesdi Aranka, Tausch nőv., Avarffy Sarolta, Ottvös Andrea, Frint Olga, Boros Janka tanítónő, Leitner nőv., Prorok Irma, Marschal nőv., Purzel nőv., Gaál Irén, Zubor nőv., Köpf Margit, Kugler Ilona, Dengl Lujza, Polgár Ilona, Körmenyi Etel, Rekvényi Ida, (Pécs) Wieden Róza, Grünzeig Irma, Szél Aranka (Pest), Heeger Juliska, Beles Felicia, Lohser nőv., Lupsay Evelin, Róth Margit, Tröster nőv., Farkas Mariska, Gruz k. a. Fechtig nőv., Luska Bella, Ubl Hanka, Bartscht nőv., Róth Hulda, Kell Felis, Antalffy nőv., Szalay nőv., Varga nőv., Vas Ida, Weshler Ida, Kudhy nőv., Hoffmann nőv., Gutman Ella, Bing Aranka, Münz Jolán, Löwit Irén, Domonkos Margit, Abray Gizella, Buchsbaum nőv., Rákossy Anna, Tokay Mariska, Schiller Kornélia, Wolf nőv., Husz Janka, Tenner Irén, Sziebig Ida, Edvi Illés Lenka, Spitzer nőv., Simalya Ilonka, Verbos nőv., Varjassy Aranka, Berger Verona, Landau Hermin, Zikó Irma, Pollák Jolán, Kovács nőv., Bozda Ilona, Stern nőv., Szabados Milcsi és Elemmi, Tröster nőv., Probst Ilka, Szalay Janka, Róth nőv., Keller Janka, Gutzjahr Rózácska, Stauber Ida, Glöck Margit, Hendl nőv., Hajku nőv., Sailay nőv., Weithner nőv., Manhercz Annika, Reuman Juliska, Veszits Ilonka, Szentmártoni Ilona, Kovács Hajnalka, Baczó nőv., Stoll Mária, Stepniczka nőv., Varga Róza, Renier Kamilla, Leisber nőv., Pollák Irén (Pest), Weidenfeld nőv., Klein Katicza, Braun nőv., Bauer nőv., Saár Mariska, Hack nőv., Nagy Irén, Záray Margit, Kanya Aurélia, Milinarits nőv., Farkas nőv., Biza Irma, Laubner nőv., Schenk Jolán, Iricz Ella, Veszits Irma, Pfintner nőv., Mikita Emma, Sommer Irén, Hartman nőv., Ogolder Paula, Regényi Margit, Singer nőv., Gruber nőv., Dusek N., Fleischer Aranka, Joánovits nőv., Filperger Ilona, Brunner Ilona, Tones Lujza, Szuzán Mária, Popovics Emilia, Kivna Emilia, Teleszku Veturia, Her nőv., Kosztolányi Margit, Scherfeneder nőv., Berffy Sári, Tüzes nőv., Arenstein Klára, Kuthoszyk nőv., Leopold Regina, Schauer Eszike, Mel Melanie, Winter nőv., Máday Millike, Her Jolán, Scheer Ilka, Herczi Julia, Mihályos Emilia, Bökényi nőv., Krausz Mariska Spitz Farkas nőv., Popovits Helén, Simon Margit, Kovits nőv., Kopetko Ilka, Temesváry Jolán, Kovits Mária, Stepniczka nőv. stb. stb.

(=) **A gyorok és paulisi egyesült tűzoltó társulat**, saját alapja javára f. hó 10-én jótékony jótételek rendez. Indulás reggel 7 órakor, a városi Nádásdy térről. A mulatság helye a kecskéshegy s este a nagyvendéglő. Belépti díj személyenként 50 kr. Beszélgetés van fenn jégbehűtött italokról. A vendégek szívesen láttatnak.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVESZET.

* **Magyarok, románok** című füzetet bocsátott ki dr. Moldován Gergely kolozsvári egyetemi tanár, ki a napirenden levő oláh kérdés dolgában már több ízben hallatta szavát elfogulatlanul és józan okossággal. Részletesen kiterjeszkedik az oláh népnek oly sokszor hangoztatott sérelmeire s megjelöli az utakat, melyek azok orvoslásához vezethetnek. Kimutatja, hogy „peccatur intra et extra muros” s azután felsorolja javaslatait, melyekkel az oláh kérdést alaposan megoldani véli. A rendkívül érdekes és aktuális füzet Kolozsvárról jelent meg.

* **Apró Történetek** a czime egy kiváló csinnal kiállított Kovácsy Elemér 17 eredeti elbeszélését magában foglaló kötetnek, mely hozánk beküldetett. A fiatal írónak ezen műve méltó az elővasásra. Szép magyaros irány, jóízű humor jellemzik az elbeszéléseket. Mindenki élvezettel olvashatja ezen apró történetkéket és a mamák bátran kezébe adhatják fiatal leányaiknak anélkül, hogy jóízűségüket veszedelemnek tennék ki, mi az idegen irodalomból átültetett sok sikamlós férczmunkánál könnyen megcsúszhat. Az elbeszéléseknek alakjai mind közüünk valók, ismerni véljük őket. Semmi idegenszerű; valamennyi megtörtént dolgokról szól. A könyv *Léva* y Mór könyvkiadónál jelent meg Ungvárt. Kiállítása a kiadó nyomdáját dicséri. Ára 1 forint 20 krajczár.

* **Erzsi néni, Hogy kell befőzni?** című a befőtt gyümölcsök, főzelékek, szörpök, kocsonyák stb. készítéséről szóló könyve már megjelent 3-ik bővített kiadásban. Ezen kitűnő, minden jó gazdaságnak nélkülözhetetlen kézikönyvet melegen ajánljuk minden gazdasszonynak. A könyv ára bekötve 1 frt és kapható *Léva* y Mór könyvnyomdájában Ungvárt, valamint minden könyvkereskedésben.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **A vadházasság vége.** Másfél évig éltek bagóhiten Bérés Otillia és Krecsmarik András. A vad férj rosszul bánt az asszonnyal s ezért az asszony Aradra szökött s beszegődött ifj. Koch Lajoshoz szobaleánynak. A férj utána jött s vissza akarta vinni. Ment volna az asszony, de lebeszéltek. Krecsmarik András egy este revolvért tett a zsebébe s úgy ment el még egyszer Bérés Otilliahoz. Hívta. A leányasszony nem akart menni. Krecsmarik revolvért rántott kétszer a leányra s azután háromszor önmagára lőtt. A leány nem sérült, a legény pedig csakhamar felgyógyult a sebeiből. Ebben az ügyben tartott tegnap végtárgyalást az aradi törvényszék büntető tanácsa. A magánvádló határozottan kérte a vádlott megbüntetését. A vádlott hosszan beszélt el, hogy milyen nagyon szerette a leányt. A törvényszéknek nem tettett a romantika s Krecsmarik Andrást szándékos emberölés büntetnének kísérlete miatt 2 évi börtönre ítélte. Vádlott és ügyész fellebbeztek, a magánvádló megnyugodott az ítéletben.

TÁVIRATOK.

Felhőszakadás.

Pozsony, június 7. (Saj. tud. táv.) Ma jégesővel vegyes felhőszakadás volt, minek következtében a csatornák kiáradtak, a szőlők pedig teljesen elpusztultak.

Öldöklő vihar.

Bécs, június 7. (Saj. tud. táv.) Ma reggel hét órakor irtózatos felhőszakadás volt jégesővel, mely 100,000 ablakot betört és néhány embert agyonütött. A tüzekek és dragonyosok lovai megvadulva a katonákat levetettek, kik közül tizen megsebesültek. *Egy kocsi a jég agyonütött. A vasuti pályaudvar üvegcsarnokait összetörte.* Az iskolák szünetelnek; a táviró- és telefondrótok szerteszétszakadtak, a pinczék megteltek vízzel, a házak megrongálódtak. Akár kiszámíthatlan.

Uj köztársasági elnök.

New-York, június 7. (Saj. tud. táv.) *La Libertad*ból jelentik: Gutierrez tábornokot kikiáltották San Salvador köztársaság elnökévé.

KÖZGAZDASÁG.

Aratási kilátások.

Uj-Arad június 6. A buzavetésekben a hesz-szeni légy tetemes kárt okozott, a rozat meg a szipoly bántja. A zab és árpa középen aluli termést fog adni, mert a lema melanopus több helyt nagyon megrongálta. A luczernát és lóherét lekaszálták, gyengén fizetett. A dohány igen szépen áll. Kerti vetemények teljesen kielégítőek.

= **Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok.** 1894. évi június hó 6. Hízott sertésárak: I. Magyar első rendű: I. Óreg nehéz (páronként 400 kg-ron felüli súlyban) 42.—43. krig. Óreg közep (páronként 300—400 kilogramm súlyban) 42.—43. — krig. Fialat nehéz (pkint 320 kg-ron felüli súlyban) 44.5—45. krig. Fialat közep (pkint 251—320 kg-ron súlyban) 44.5—45. krig. Fialat könnyű (pkint 250 kg-ron terjedő súlyban) 44.—45. krig. II. Magyar szedő: Nehéz (páronként 280 kg-ron felüli súlyban) 42.5—44. krig. — Közep (pkint 220—280 kg-ron súlyban) 43.—44. krig. — Könnyű (pkint 220 kg-ron terjedő súlyban) 43.—44. krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 kg-ron felüli súlyban) 42.5—44. krig. Közep (páronként 220—260 kg-ron súlyban) 42.—43.5 krig. — Könnyű (páronként 220 kg-ron terjedő súlyban) 42.—43. krig. Sertésletés szám 1894. június hó 4-én volt készlet 190,751 darab. 1894. június hó 5-én felhajtott: 23 50 drb. 1894. június 5-én elszállított 2537 drb. 1894. június 6-án maradt készletben 190,560 drb. — A hízott sertésüzlet irányzata: csendes.

Szeszüzlet.

— Június 7. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyara szesz 68.75, kicsinyben 64.25 hordó nélkül, per 100 liter % beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatózsda.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, június 7. d. u. 5 óra.

Gabona	Állapot	Irányzat	100 kilogramm frt
Buza	bánsági	szilárd	6.80—7.25
	tiszavidéki	„	6.85—7.25
	pestvidéki	„	6.80—7.25
	fehértói	„	6.80—7.25
	bácskai	„	6.90—7.30
észak-magyarországi			„
Roza	—	szilárd	5.—5.15
Árpa	takarmány	osond.	5.95—6.35
	égetni való	„	„
Zab	—	szilárd	6.50—6.85
Tengeri	bánsági	szilárd	„
	másnemű	„	4.75—4.90
Kaposzta-repoze	—	szilárd	„
Köles	—	osond.	3.80—4.25
Buza	tavasza	szilárd	7.14—7.18
	június 1894	„	6.85—6.90
	ősze	„	5.47—5.48
Tengeri	május-június 1894	szilárd	4.77—4.79
	szep-október 1893	„	4.84—4.86
Zab	Budapest sz. tavasza	szilárd	5.75—5.77
	Budapest sz. ősze	„	„
Kaposzta-repoze	—	szilárd	10.10—10.15
aug.-szeptember 1893			„

IDEGENEK NÉVSORA.

— Június 7. —

Fehér Kereszt szálloda: Dr. Kohn Oszkár ügyvéd, Bécs. Bozóky István földbirtokos, B.-Gyula. Dr. Sonnenfeld József orvos, Pityvaros. Verseck Béla birtokos, Kecskemét. Mayer Zsigmond kereskedő, Világos. Holczler József osztályfőnök, Budapest.

Arany Kulcs szálloda: Jurics József pékmester, Csermő. Horváth N. jegyző, Nagyhalmagy. Szuciu Aurél esperes, Ókrös.

Három Király szálloda: Leipniker Ferencz kereskedő, Szlatina. Botta Döméné jegyző neje, Mivalaka. Özv. Gotrechné kereskedőné, Konop.

Vasuti szálloda: Ötvös József kereskedő, Botlenfalva. Gotlieb Márton gépész, Seprős. Jendostrok József kereskedő, Gyulafehérvár. Szász Mihály szikvizgyáros, Temesvár.

Felölös szerkesztő: **Vass Géza.**

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a vásártéri nonvéd-husár laktanyának kibővítése végett szükséges munkáknak elvállalása iránt folyó év június hó 11-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár I. az összes munkákra nézve 35012 frt 9 kr. II. munkanemek szerint: 1. föld és köműves munkákra nézve 19965 frt 30 kr, 2. ács munkára 5799 frt 14 kr, 3. asztalos, lakatos és mázoló munkákra 5092 frt 69 kr, 4. cserépfedő munkákra 2055 frt 83 kr, 5. bádogos munkákra 1026 frt 50 kr, 6. kőfaragó munkákra 80 frt, 7. cement munkákra 103 frt 46 kr, 8. üveges munkákra 181 frt 17 kr, 9. különféle munkákra 708 frt.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható érték-papirokban.

A munkanemek szerint külön-külön való vállalkozásra nézve írásbeli és szóbeli ajánlatok egyaránt tehetőek. Az összes munkáknak együttesen való elvállalása iránt azonban csak írásbeli zárt ajánlatok fogadhatók el, melyek az árlejtési eljárás megkezdése előtt nyújtan-dók be.

A munkanemek szerinti árlejtéseknél az írásbeli ajánlatok lezárása a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtan-dók be, s ugy ezen, valamint az összes munkákra nézve benyúj-tandó zárt ajánlatok csak akkor vétetnek fi-gyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellé-keve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfo-gadja.

Az árlejtési feltételek, tervek és költségvetések a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1894. évi április hó 28-án tartott üléséből.

Kiadta:

Lócs Rezső
aljegyző.

M. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége.

15588 | 894. sz.

1-3

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak debreczen-m.-szigeti vonalán lévő Királyháza állomás kibővítéséhez tervezett, alább következő munkák létesítésére ezennel nyilvános pályázat hirdettetik, melyre a versenyfeltételek szerint felszerelt és felbélyeg-zett ajánlatok legkésőbb június hó 9-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőség titkárságánál benyújtan-dók.

Később érkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

A létesítendő munkák a következők:

1. Egy 69'2 m. hosszú és 4'4 m. belnyílásu boltozott átérész.

2. Egy 9 mozdonyállással bíró 3 vágányu mozdonyiszin és az ahhoz tartozó 6 külső tisztító-gödör és 2 daruakna.

3. A felvételi épület kibővítése egy 92'0 m² alapterületű földszintes toldalékkal.

A végrehajtandó munkálatokra vonatkozó tervek részletes költségvetések és a szerződési tervezet f. évi május hó 26-ától kezdve a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőségének pályafentartási és építési osztályánál (Debreczen, fő-tiacz Hungária épület II. emelet) a hivatalos órák alatt megtekinthetők és ugyanott az ajánlati költségvetések és az ajánlati szöveg megszerzethetők.

Az ajánlatok borítékai következő felirással látandók el:

„Ajánlat a királyházi állomás-bővítés munkáira.”

Bánatpénz fejében legkésőbb f. évi június hó 8-án délelőtti 11 óráig 1000, azaz ezer forint teendő le készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban az előbb említett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál.

A készpénzben befizetett bánatpénz után kamat nem követelhető.

Az értékpapírok a budapesti illetőleg bécsi tőzsdén jegyzett utolsó napi árfolyam szerint, de a névértéket meg nem haladható értékben fogadhatók el.

Az üzletvezetőség fentartja magának az ajánlatok közt a szabad választás jogát.

Debreczen, 1894. május 22.

Az üzletvezetőség.

1134/1894. pm.

1-3.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város polgármestere ezennel közhirrre teszi, hogy Neumann testvérek aradi czég Aradváros területén, Poltura és Gáj kül-városban fekvő szeszgyárak belvizeinek leve-zetésére egy új a Gáj külvároson keresztül vonuló, a szárazzóba beömlő fedett csatorna építésére az engedély megadását kérelmezvén, kérvényük az ahhoz csatolt tervekkel s a hatósági szakértő véleményével együtt 1894. évi június hó 3-ától július hó 3-áig terjedő 30 napra közszemlére a polgármesteri hivatalban kitérnek s hogy a kérvénynek tárgyalására határidőül f. é. jul. hó 9-ik napjának d. e. 10 óraja tárgyalási helyül pedig a városháza tanács-terme kitűzetik.

Egyidejűleg mindazok, akik a tervezett csatorna építése által érdekeltek, felhivatnak, hogy netáni ellenvetéseiket akár a közszem-lére való kitétel alatt írásban, akár a tárgya-lás miatt, szóval annál inkább előadják, mint-hogy ellen esetben a határozat további meg-hallgatásuk nélkül fog meghozatni.

Arad, 1894. évi május hó 31.

Salacz Gyula

kir. tanácsos polgármester.

11491 | 894.

567 1-3

Hirdetmény.

Az 1893 | 94. években keletkezett, s még eddig meg nem adózott ipari, kereskedelmi vagy bármilyen más haszonhajtó foglalkozásból eredő a III. oszt. kereseti adó tárgyát képező kereset 1894 | 95. évekre való megadóztatására vonatkozólag szerkesztett III. oszt. kereseti adó kive-tési javaslatok azzal tételnek folyó június hó 5-én kezdődő 8 napi közszemlére a városi adó-ügyszószó 2. számú helyiségében, hogy azokat az érdekeltek betekinthevén, bármely javaslat ellen kifogásaikat a 8 nap leteltével összeulendő adókiivető-bizottság előtt előszóval vagy addig írásban is előterjeszthesse.

A foglalkozási a, b, c, sorrendben eszközlendő, adókiivetés megkezdésének napja, vala-mint a naponként tárgyalás alá eső adótárgyak megadóztatási sorrendje szokottan hirdap útján és a városház hirdető táblájára fog közzétételni.

Arad, 1894. június hó 5.

Arad szab. kir. város tanácsa.

Magy. kir. államvasutak.

54790 | 94 szám.

475.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatóságánál 8 hivataliszolgai állás üresedett meg, melyekkel évi 300 frt fizetés 120 frt lakbér és szolgálati ruházat élvezete van egybekötve.

A polgári alkalmaztatásra jogosító hadügyi vagy honvédelmi ministeri igazolvánnyal ellátott altisztek ezen állások betöltésénél elsőbbséggel bírván, felhívjuk azon kiszolgált altiszteket, kik az 1873. évi II. t. cz. értelmében jogosultsággal bírnak s pályázni óhajtának, hogy említett igazolvánnyal felszerelt folyamodványukat melyben a vasuti szolgálatra képesítő 35 évet meg haladó koron, és ép egészségség testszerkezeten kívül a magyar írás olvasás és számolás elemeiben való jártasság, továbbá a német nyelv ismerete, ugy szintén a magyar honpolgárság kellőképen igazolandó a következő czim alatt

A magy. kir. államvasutak Igazgatóságának Budapest VI. kerület Andrassy ut 73. sz. legkésőbb f. 1894. évi június hó 15-ig terjeszszék be, minthogy az ezen határonapon tul beér-kezendő kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Budapest 1894. évi április hó 29-én.

Az igazgatóság.

M. kir. államvasutak bpest-jobbparti üzletvezet.

22422. sz.

1-3

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Budapest-Józsefváros pályaudvarán a központi szertár udvarán létesítendő raktár munkálataira ezennel nyilvános pá-lyázat hirdettetik, melyre a versenyfeltételek sze-

rint felszerelt és bélyeggel ellátott ajánlatok leg-később folyó évi június hó 9-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletve-zetősége titkárságánál benyújtan-dók.

Később érkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Bánatpénz fejében legkésőbb f. évi június hó 8-án délelőtti 11 óráig 600 frt, azaz hatszáz fo-rint készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban az alább említett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál lefizetendő.

Készpénz után kamat nem követelhető, az ér-tékpapírok pedig tizennégy napnál nem régiebb utolsó napi árfolyam szerinti értékben fogadhat-nak el, névértéken felül értékpapírok egyáltalá-ban el nem fogadhatnak.

Az ajánlatok borítékai következő felirással látandók el: „Ajánlat a m. kir. államvasutak köz-ponti szertár udvarán létesítendő raktár mun-káira.”

A végrehajtandó munkákra vonatkozó ver-senyfeltételek, szerződési tervek és költségvetések a budapest-jobbparti üzletvezetőségnek építési és pályafentartási osztályában naponta 8-12 óráig délelőtt betekinthezők.

Budapest, 1894. május hóban.

Az üzletvezetőség.

Arad sz. kir. város polgármesterétől.

79 | 894. pm.

51 9-02

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönsége részéről közhirrre tételik, hogy a vá-rosi árvapénztárból és a város által kezelt alapokból törlesztési kölcsö-nök vehetők.

Fizetendő évenként: 23 évi tör-lesztésre 8%, a melyből tőke törlesz-tésre esik 2% 26 fél évi törlesztésre 7 1/2%, melyből tőke törlesztésre 1 1/2% fordítatik. 32 évi törlesztésre 7% szá-moltatik el. A kölcsönvevők jogában áll kölcsönt a törlesztési időn belül is félévi felmondásra a félévi kamat különbözet megtérítése mellett visz-sza fizetni.

Arad 1894. január 10.

Salacz Gyula,

királyi tanácsos polgármester.

231 | 894. g. sz. u.

1-*

HIRDETMEY.

A városi színház-épület déli bérházának 1-ső eme-letéa levő 3. sz. jelenleg Simonyi Lajosné urnó által birt és 6 utcza, 1 elő, 1 cselédszobából, konyhából s kettős kamarából álló lakás f. é. május hó 1-től kezdve bérbeadó.

A bérbevétel iránt a gazdasági szék elnökénél lehet jelentkezni

Arad, 1894. május 25.

Arad sz. kir. város gazdasági széke.

Arad szab. kir. város kapitányi hivatalától.

6114/1894. kh.

Hirdetmény.

A gyalogutak gondozása tárgyában elko-tott s a nagyméltóságú m. kir. belügyminisz-terium 6139/84. sz. intézményével jóváhagyott szabályrendelet 5. §-a értelmében a belváros egész területén május hó 15-től szeptember 15-ig terjedő idő alatt a gyalogutak a ház és telektulajdonosok által naponként egyszer és pedig az aszfalt burkolattal ellátott gyalog-utak pedig este 7-8 óra között meglocso-landók.

Erről azon figyelmeztetéssel értesítettnek a telek- s háztulajdonosok, hogy mindazok, kik ezen intézkedésnek eleget nem tesznek, a városi szegény alap javára fordítandó 2-25 frtig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatat-lanság esetén 12 órától 3 napig terjedhető elzárással fognak büntettetni.

Aradon, 1894. évi május hó 15.

Sarlot Domokos
főkapitány.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Tököly-téri 8. sz. ház és görög keleti román egyház előtt lévő gynlogjárónak asphalt-burkolattal való ellátása iránt folyó évi június hó 11-én d. e. 10 óraker arlejtést tart.

Kikiáltási-ár 786 frt 88 kr.
Bánompénzül leteendő a kikiáltási-ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1894. évi június hó 4-én tartott üléséből.

Kiadta:

Lócs Rezső,
aljegyző.

Pályázati hirdetmény.

Arad szab. kir. város közönsége ezennel pályázatot hirdet: világítási és erőátviteli célokra szolgáló **központi villamos-telepnek** s az ehhez tartozó vezetéki hálózatnak és berendezéseknek Aradvárosában való létesítése és üzemben tartása iránt. — A pályázati ajánlatok 1894. július 1-ének d. e. 12 órájáig Arad sz. kir. város polgármesteri hivatalához nyújtandók be.

Minden ajánlathoz bánompénzül készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban 5000 (ötezer) forint csatolandó, vagy azok benyújtásával egyidejűleg a város pénztáránál letétbe helyezendő. — A pályázati feltételeket, melyeket minden pályázónak ismernie és el kell fogadnia: a polgármesteri hivatal a hozzá intézett megkeresésre a pályázni kívánóknak kiszolgáltatja, illetőleg postán megküldi.

Aradon, 1894. márczius 24-én.

Salacz Gyula,
kir. tanácsos, polgármester.

Azok kik ismerik

Dr. Defaut

labdacsait Párisból,

nem kénnek azokat igénybe venni, midőn szükség van rájuk.

hashajtó s vértisztító

sem rossz ízű, sem fájdalomtól, sem más kellemetlenségtől nem tartanak, mert ellentétben más hashajtókkal nem kell mellette diétát tartani, sőt ezen labdacsook akkor hatnak gyökeresen, midőn jó tápláló elődelekkel, vagy erősítő italokkal vétetnek be. Foglalkozásunk szerint azon órák választgatjuk, mely leginkább nyáakra van. A hashajtás által előidéztet gyengeség a táplálék által ellensúlyoztatik, s így ismételtetjük a hashajtó szükség szerint. Egy doboz ára (25 drb) frt 1.50. Egy doboz ára (50 drb) frt 2.50.

Kapható Budapesten,
TÖRÖK JOZSEF
gyógyszertárban Király-sz. 12.

6289 kl.

Hirdetmény.

Aradváros gazdaközönségének közlegelőre áró szarvasmarha állományát az egyes járványos állati betegségek behurcolásától megóvándó, az év közben vásárolt és közlegelőre hajtandó szarvasmarháknak a vétel napjától számítandó 8 napig otthon s állatorvosi felügyelet alatt tartását rendelem el.

Felhivom ennél fogva a gazdaközönséget, miszerint vásárolt s közlegelőre bocsátandó szarvasmarhát Varga János állatorvosnál azonnal bejelentsek.

Végül tudatom a gazdaközönséggel, miszerint ezen év közben vásárolt s közlegelőre hajtandó állatok megbélyegzése minden hét szombatján a déli órákban a városi tüzoltó laktanyában eszközöltetik.

Arad, 1894. évi május hó 16.

Sarlot Domokos
főkapitány

11043 | 894.

548 1-3

Felhívás.

A fegyver és vadászati adóról szóló 1883. évi XXIII. t.-cz. 14. §-a értelmében felhivatik Arad szab. kir. város közönsége, hogy vadászatra nem használandó löfegyverét a városi adóügyszálynál legkésőbb ez évi június 16-ig vadászatra használandó fegyverét a kir. adóhivatalnál legkésőbb július hó végeig annál inkább bejelentse, mert a kellő időben be nem jelentett löfegyver tulajdonosai a 42., 43. §-ok értelmében 20 frtig terjedhető bírságban fognak elmarasztaltatni.

Arad, 1894. június 1.

Arad sz. kir. város tanácsa.

505 | 1894. gazd. sz.

1-3

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az újtelepítvényi és a Gája külvárosi községi iskolák kibővítése céljából épített egy-egy tanteremnek nemkülönbben a kasza-utczában épült községi óvodának felszerelésének, nemkülönbben a kasza-utczában épült községi óvodának felszereléséhez szükséges butoroknak és egyéb tárgyaknak elkészítése és szállítása iránt f. a. június hó 11-én d. e. 10 óraker arlejtést tart.

Kikiáltási ár 990 frt 10 kr.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási-ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek, a butorzatoknak méretei a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1894. évi június hó 4-én tartott üléséből.

Kiadta:

Lócs Rezső,
aljegyző.

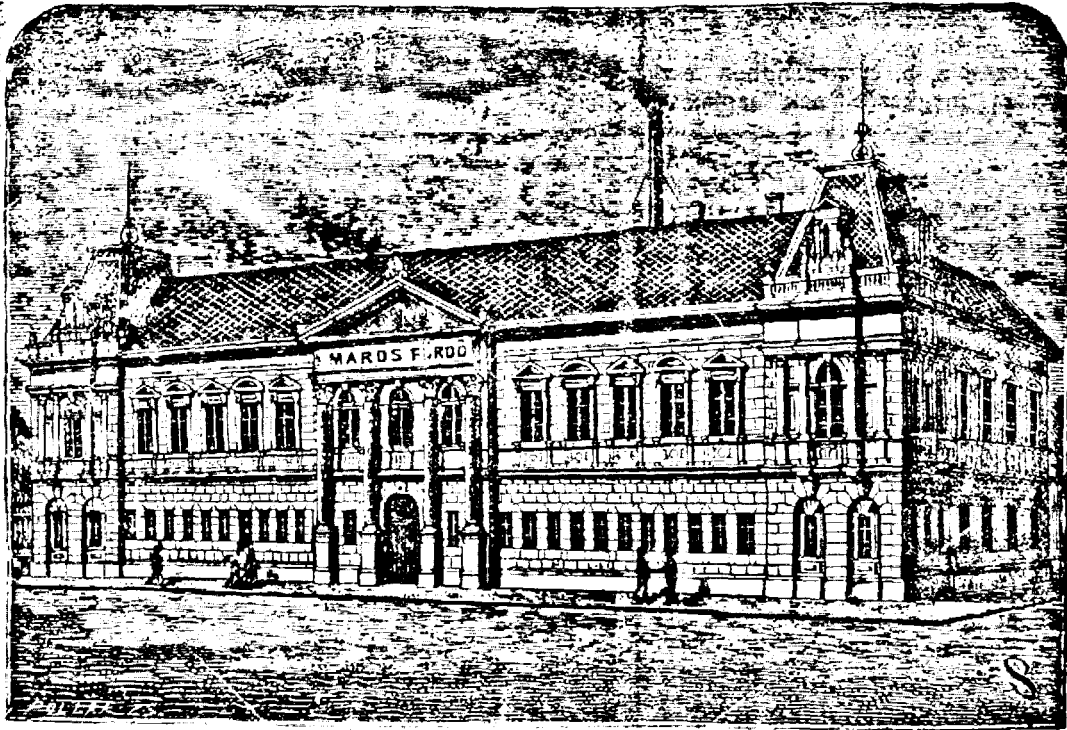
Az élvezetek egyik legolcsóbb és legkellemesebb neme, mely testünket felüdíti, zsibbaságnak induló idegeinket napi munkáink teljesítésére képesebbé teszi, vérünk rendes mozgását előnyösen előmozdítja s lelkünk kedélyvilágának vidámságát kedves hangulatban tartja „fürdés.”

A fürdés kiválólag a gőzfürdővel járó dörzsölés (Frotiren) következtében a testről a felbőr lehámlik, a bőr likacsai kitisztulnak s így lehetővé tétetik, hogy testünk, a belőle kifejlődő s egészségünkre kártékonyan ható maró, sós nedvektől megszabadittassék azáltal egészségünk biztosittatik.

Hogy ezen önmagunk iránt tartozó kötelességünknek lehetőleg eleget tehesünk

Simay István a „Maros“-gőzfürdő tulajdonosa

fürdési díjakat oly méltányosan állapította meg, hogy azt mindenki használhatja.

A váróteremben hideg ételek és italok mérsékelt árak mellett kiszolgáltanak. Szűrt Maros-ivóvíz eladására is havi bérlet nyitattik. Előjegyezni a pénztárnál lehet.

Gőzfürdő.		Vizgyógy.	
Egy személy-jegy	— frt 70 kr.	Egy személy-jegy	— frt 50 kr.
10 drb bérlet-jegy	5 frt 70 kr.	30 drb bérlet-jegy	13 frt 50 kr.
Egy deák-jegy	— frt 40 kr.	Vas és moor-fürdő.	
Uszás-tanítás.		Egy személy-jegy	1 frt — kr.
Idényjeggyel együtt	12 frt — kr.	10 drb bérlet-jegy	9 frt 50 kr.
Uszoda.		Kád-fürdők.	
Egy személy-jegy	— frt 30 kr.	Ruhával	— frt 50 kr.
4 darab bérlet-jegy	1 frt — kr.	Ruha nélkül	— frt 40 kr.
10 drb bérlet-jegy	2 frt — kr.	Villany-fürdő.	
Egy gyermek-jegy	— frt 20 kr.	Egy személy-jegy	— frt 70 kr.
10 drb bérlet-jegy	1 frt 50 kr.	10 drb bérlet-jegy	6 frt 50 kr.
Hideg és gyógy-fürdő.		Külön ruha-díjak.	
Egy személy-jegy	— frt 50 kr.	1 lepedő vagy palást	7 kr.
10 drb bérlet-jegy	4 frt 56 kr.	1 törölköző	8 kr.
30 drb bérlet-jegy	13 frt 50 kr.	Pénztárnyitás nyáron reggel 8 óraker, télen reggel 7 óraker.	
Masszázs egy személy	— frt 70 kr.		

A Simay-féle gőzfürdő-épületben azemeletben napos vagy hónapos szobák bérelhetők.

A t. cz. birtokos urak figyelmébe!

Aradváros központjában, a színház közelében lévő Simay-féle gőzfürdő-épület emeleti részében, több utcazi, parkettával kipedölt szoba, hónapos vagy éves bérletre szolgálattal kiadó. A háznál van vízvezeték, szűrt Maros-víz, és télen át gőzfűtés.

9 8-12